

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTAS
BIUDŽETO IR EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3452“ PROJEKTO
(TAP NR. 16-1860(3)) (TAIS NR. 16-6808(4))**

2017-01-19 Nr. NV-216

Vilnius

Projekto rengėjas:

Finansų ministerija.

Projekto tikslas:

Siūloma nepritarti Seimo narių Ritos Tamašunienės, Irinos Rozovos, Jaroslavo Narkevičiaus, Vandos Kravčionok, Leonardo Talmonto ir kitų teikiamam įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siūloma taikyti lengvatinį 5 procentų pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifą būtiniausių maisto produktų krepšeliui. Remiantis Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įsakymo nuostatomis minėtą krepšėlį turėtų sudaryti: duona, miltai, makaronai, kruopos, pienas, kefyras, sviestas, šviežia mėsa, šviežia žuvis, aliejus, daržovės, vaisiai, cukrus.

Įstatymo pakeitimo projektu siekiama užtikrinti kokybiškesnį ir sveikesnį maisto produktų asortimentą mažiausiai pajamų gaunantiems gyventojams bei padidinti vidaus vartojimą.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu aukščiau išvardintiems produktams taikomas standartinis PVM tarifas – 21 proc. Įstatymo pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, jog Lietuvoje maisto produktų kainos vidutiniškai 26 proc. didesnės nei Lenkijoje, tai skatina Lietuvos gyventojus apsipirkinėti Lenkijoje. Nors Lenkijoje PVM tarifas siekia 23 proc., tačiau taikomas lengvatinis 8 proc. PVM tarifas cukrui, dešroms, 5 proc. tarifas pieno produktams, žaliai mėsai, paukštienai, žuviai.

Įstatymo projektu, nustatant lengvatinį 5 proc. PVM tarifą maisto produktų krepšeliui, siekiama:

- Sumažinti atitinkamų produktų kainas;
- Paskatinti vidaus vartojimą;
- Užtikrinti kokybiškesnį ir sveikesnį maisto produktų asortimentą mažiausiai pajamų gaunantiems gyventojams.

Projekto esmė:

Nutarimo projektu siūloma nepritarti įstatymo pakeitimo projektui, nes:

- Valstybės biudžetas per metus netektų apie 135 mln. eurų pajamų ir taip būtų pažeisti teisės aktuose nustatyti fiskalinės drausmės apribojimai deficitui ir išlaidų augimui. Mažai tikėtina, kad, sumažinus pridėtinės vertės mokesčio tarifą, vartojimas išaugtų tiek, kad būtų kompensuotos negautos valstybės biudžeto pajamos;
- Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, jog esminiai mokesčių elementai turi būti nustatomi įstatymu, o ne įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose. Įstatymo pakeitimo projekte numatyta, jog būtiniausių maisto produktų krepšelis sudaromas Finansų ministerijos nustatyta tvarka;
- Praktika rodo, kad prekės ir paslaugos, kurioms sumažinamas PVM tarifas, iš esmės nepinga, pavyzdžiui, Finansų ministerijos duomenimis, nuo 2013 m. sausio 1 d. sumažinus

laikraščiams ir žurnalams taikomą PVM tarifą nuo 21 proc. iki 9 proc., jų kainos atitinkamai per vienerius metus padidėjo 1,7 proc., o per beveik ketverius – 36,8 proc., todėl gali būti nepasiektas įstatymo projekto tikslas – sumažinti būtiniausių maisto produktų kainas;

- Lietuvos gyventojus pirkti Lenkijoje skatina ne PVM tarifų skirtumai, nes, Finansų ministerijos duomenimis, dažniausiai Lietuvos gyventojai Lenkijoje įsigyja prekes, kurių dauguma yra apmokestinama standartiniu 23 proc. PVM tarifu.

Pažymėtina, kad naujosios Vyriausybės programoje yra punktas „213.1. ribosime naujų pridėtinės vertės mokesčio lengvatų atsiradimą ir įvertinsime esamų lengvatų tikslingumą. Dauguma tokių lengvatų nėra socialiai teisingos, duoda ribotą naudą galutiniam vartotojui ir didina valstybės biudžeto deficitą“.

Derinimas:

Įvertintos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabos bei Teisingumo ministerijos antrinėje išvadoje pateiktos pastabos (techninio pobūdžio). Su Teisingumo ministerija projektas suderintas darbo tvarka.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūloma nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Skyriaus patarėja

Ramunė Deveikienė

Ramunė Deveikienė, tel. 8 706 63 717, el. p. ramune.deveikiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-01-18 Nr. (14.1-01)- G-1700449

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Finansų ministerija pakartotinai teikia pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus patikslintus ir su Teisingumo ministerija darbo tvarka suderintus šių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2085“ projektą;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3452“ projektą;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4006“ projektą.

PRIDEDAMA. 6 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

G.Morkūnienė, tel. (8 5) 2390229, el. p. giedre.morkuniene@finmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO
ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-3452

2017 m.

Vilnius

d. Nr.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. SV-S-1425 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3452 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-3452) dėl šių priežasčių:

1. Jeigu maisto produktų, kuriems siūloma nustatyti lengvatinį pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifą, sąrašas atitiktų Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4007 nustatytą būtinausių maisto produktų sąrašą, nustatčius jiems lengvatinį 5 procentų PVM tarifą Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (toliau – valstybės biudžetas) per metus netektų apie 135 mln. eurų PVM pajamų. Nors įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte teigiama, kad lengvatinio 5 procentų PVM tarifo nustatymas atitinkamiems maisto produktams padidintų pajamų iš PVM surinkimą dėl padidėjusio šių produktų vartojimo, tačiau tam, kad būtų kompensuoti dėl lengvatinio PVM tarifo nustatymo susidarę valstybės biudžeto pajamų netekimai, produktų vartojimas turėtų padidėti keturis kartus, kas yra mažai tikėtina.

2. Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme Nr. XIII-177 neįvertintas siūlomos PVM lengvatos poveikis valstybės biudžeto pajamoms. Dėl tokių valstybės biudžeto pajamų netekimų 2017 m. būtų pažeisti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme bei 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 10 skyrius, 1 tomas, p. 84) nustatyti fiskalinės drausmės apribojimai deficitui ir išlaidų augimui. Todėl nustatyti naujas PVM lengvatas 2017 m. nepažeidžiant minėtų teisės aktų galima būtų tik tuomet, jei valstybės biudžeto netekimai būtų kompensuoti proporcingai sumažinant kitas valstybės biudžeto išlaidas, didinant kitų mokesčių tarifus arba panaikinant kitas esamas mokesčių lengvatas.

3. Gali būti nepasiekti įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte nurodyti tikslai – sumažinti maisto produktų kainas, taip sumažinant mažiausias pajamas gaunančių Lietuvos Respublikos gyventojų mokestinę naštą, bei užtikrinti platesnį, kokybiškesnį ir sveikesnį maisto produktų racioną, nes praktika rodo, kad prekės ir paslaugos, kurioms sumažinamas PVM tarifas, iš esmės nepinga (pavyzdžiui, statistinė analizė rodo, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. sumažinus keleivių vežimo paslaugoms taikomą PVM tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų, jų vežimo keliais kaina per vienerius metus (2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžiu) padidėjo 1 procentu, o per beveik ketverius metus (2016 m. lapkričio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžiu) - 3,8 procento; nuo 2013 m. sausio 1 d. sumažinus laikraščiams ir žurnalams taikomą PVM tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų, jų kainos atitinkamai per vienerius metus padidėjo 1,7 procento, o per beveik ketverius metus - 36,8 procento; nuo 2011 m. sausio 1 d. sumažinus apgyvendinimo paslaugoms taikomą PVM tarifą nuo 21 iki 9 procentų, jų kaina per vienerius metus (2011 m. gruodžio mėn., palyginti

su 2010 m. gruodžiu) padidėjo 4,1 procento, ir nuo 2015 m. sausio 1 d. antrą kartą sumažinus apgyvendinimo paslaugoms taikomą tarifą nuo 21 iki 9 procento, šių paslaugų kainos per beveik dvejus metus (2016 m. lapkričio mėn., palyginti su 2014 m. gruodžiu) padidėjo 3,4 procento).

4. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, kad tokie esminiai mokesčio elementai kaip mokesčio objektas, mokestinių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimties ir lengvatos, baudos ir delspinigiai turi būti nustatomi įstatymu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. rugsėjo 2 d., 2006 m. rugsėjo 26 d., 2007 m. lapkričio 29 d. bei 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimai), todėl konkrečių prekių (paslaugų), kurios būtų apmokestinamos taikant lengvatinį PVM tarifą, sąrašas negali būti pateiktas įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose.

5. Įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte teigiama, kad lengvatinio PVM tarifo maisto produktams nustatymas skatins Lietuvos Respublikos gyventojus apsipirkti Lietuvos Respublikoje, o ne Lenkijos Respublikoje. Lenkijos Respublikos statistikos duomenimis, Lietuvos Respublikos gyventojai 2015 m. Lenkijos Respublikoje išleido apie 330 mln. eurų (tai atitiktų apie 3,7 procento visos mažmeninės prekybos apimtį Lietuvos Respublikoje), iš jų maisto produktams ir nealkoholiniams gėrimams – 62,5 mln. eurų (tai sudarytų apie 19 proc. visų Lietuvos Respublikos gyventojų išlaidų Lenkijos Respublikoje ir atitiktų apie 1,6 proc. maisto, gėrimų, tabako mažmeninės prekybos apimtį Lietuvos Respublikoje). Atsižvelgiant į tai, kad dauguma Lietuvos Respublikos gyventojų Lenkijos Respublikoje įsigyja ne maisto produktus, o prekes, kurių dauguma yra apmokestinama taikant standartinį Lenkijos Respublikoje nustatytą 23 procentų PVM tarifą, darytina išvada, kad sprendimą pirkti Lenkijos Respublikoje lemia ne tarpvalstybiniai PVM tarifų skirtumai.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Ušubalis
2017-01-17

Finansų ministras
Vilijus Šapoka
2017-01-18

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. kovo 23 d. Nr. SV-S-1425
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2016 m. kovo 17 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-320, 2016 m. kovo 17 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-321, 2016 m. kovo 22 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-323 bei į Seimo Biudžeto ir finansų, Socialinių reikalų ir darbo, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2085.

2. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 5 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3095.

3. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3217 ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. birželio 17 d. bei Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos 2015 m. rugpjūčio 4 d. išvadose dėl šio įstatymo projekto pateiktų pastabų.

4. Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3420.

W 5. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3452.

6. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3563.

7. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3624.

8. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3721.

9. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5, 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3816.

10. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-3817.

11. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3818.

12. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 18, 22, 26, 27, 30, 33, 35, 36, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3819.

13. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4006.

14. Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 18³ ir 18⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4077.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO
NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos ekonomika pernai išliko tarp sparčiausiai augusių Europos Sąjungos valstybių. Lietuvai prisijungus prie eurozonos ir toliau pastebimas šalies ūkio augimas, tiesa kiek sulėtėjęs. Lietuvos eksportas į Europos sąjungos šalis didėja. Šių metų ūkio augimo prognozė siekia 2 proc. kitų metų – 3,4 proc. Stebint bendrą šalies ekonomikos augimą, gerėjančią ekonominę aplinką būtų tikslinga sumažinti pridėtinės vertės mokesčio tarifą pagrindiniams maisto produktams ir taip užtikrinti kokybiškesnį ir sveikesnį maisto produktų asortimentą mažiausiai pajamų gaunantiems Lietuvos gyventojams, kuriuos sudaro:

- Lietuvos dirbantieji, gaunantys minimalią algą, t.y. 20 proc. visų Lietuvos dirbančiųjų;
- Pensininkai t.y. virš 30 proc. Lietuvos gyventojų;
- Kiti socialiai remtini Lietuvos gyventojai.

Įstatymo projekto tikslas – Lengvatinį 5 procentų PVM tarifą taikyti pagrindiniam būtiniausių maisto produktų krepšeliui.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narė Rita Tamašunienė

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu PVM įstatymas nenumato lengvatinio PVM tarifo būtiniausių maisto produktų krepšeliui.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma nustatyti lengvatinį 5 procentų PVM tarifą pagrindiniam būtiniausių maisto produktų krepšeliui. Priėmus įstatymo projektą sumažėtų pirmo būtinumo maisto produktų kainos, kas sumažintų mažiausiai pajamų gaunančių Lietuvos gyventojų mokestinę naštą ir užtikrintų jiems platesnį ir sveikesnį maisto produktų racioną.

Pritarus šiam projektui žymiai padidėtų vidaus vartojimas, kas yra vienas pagrindinių tolesnio šalies ūkio augimo garantas.

Šiuo metu didelę dalį Lietuvos gyventojų apsipirkti suvilioja Lenkijos prekybininkai. Vidutiniškai maisto produktų kainos Lietuvoje apie 26 proc. didesnės nei kaimyninėje šalyje. Duonos produktų kainos skiriasi net 32 proc., o vaisiai ir daržovės – 37 proc., pienas, kiaušiniai – 36 proc. Vienas pagrindinių veiksnių dėl ko taip skiriasi produktų kainos yra pridėtinės vertės mokesčio lengvatos pagrindiniams maisto produktams. Lenkijoje PVM mokestis siekia 23 proc., tačiau tam tikriems maisto produktams yra taikomos išimtys. 8 proc. lengvatinis PVM tarifas taikomas paruoštiems maisto produktams (cukrus, dešros ir pan.). 5 proc. lengvatinis PVM tarifas – pienui ir pieno produktams, žaliai mėsa, paukštienai, žuviai.

Siekiant skatinti Lietuvos gyventojus apsipirkti Lietuvoje, būtina yra priimti siūlomas įstatymo pataisas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus teikiamą įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymo projektą Finansų ministerija turės nustatyti tvarka, kurioje bus nustatytas būtiniausių maisto produktų krepšelis ir PVM lengvatų administravimo mechanizmas.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra vartojamos naujai apibrėžtos sąvokos.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Vyriausybė priima Įstatymui įgyvendinti reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Dėl lengvatinio PVM tarifo nustatymo valstybė išlaidų nepatirtų, kadangi išaugtų vartojimas, kuris kaip tik padidintų pridėtinės vertės mokesčio surinkimą.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis:

„Pridėtinės vertės mokestis“, „lengvatinis PVM tarifas“, „būtiniausių maisto produktų krepšelis“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751
19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį nauja 6 dalimi, o iki šiol buvusią 6 dalį laikyti 7 dalimi ir išdėstyti taip:

„6. Lengvatinis 5 procentų PVM tarifas taikomas pagrindiniam būtiniausių maisto produktų krepšeliui, kuris sudaromas Finansų ministerijos nustatyta tvarka;“

7. 0 procentų PVM tarifas taikomas šio Įstatymo VI skyriuje nurodytais prekių tiekimo ir paslaugų teikimo bei prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės atvejais.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Rita Tamašunienė

Irina Rozova (pasirašė 2015-09-10)

Jaroslav Narkevič (pasirašė 2015-09-10)

Vanda Kravčionok (pasirašė 2015-09-10)

Leonard Talmont (pasirašė 2015-09-10)

Zbigneu Jedinskij (pasirašė 2015-09-10)

Michal Mackevič (pasirašė 2015-09-10)

Juzef Kvetkovskij (pasirašė 2015-09-10)

Lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751
19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį nauja 6 dalimi, o iki šiol buvusią 6 dalį laikyti 7 dalimi ir išdėstyti taip:

„6. Lengvatinis 5 procentų PVM tarifas taikomas pagrindiniam būtiniausių maisto produktų krepšeliui, kuris sudaromas Finansų ministerijos nustatyta tvarka;“

6 7. 0 procentų PVM tarifas taikomas šio Įstatymo VI skyriuje nurodytais prekių tiekimo ir paslaugų teikimo bei prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės atvejais.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Rita Tamašunienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-01-15 Nr. (1.6.) LT-25

I 2017-01-03 Nr.(14.1-01)-5K-
1624266)-6K-1700051

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3452“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3452“ projektą (toliau – projektas), teikia šią teisinę išvadą.

Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, aiškindamas konstitucinį teisinės valstybės principą, savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad teisinio tikrumo, aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniui reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. birželio 22 d., 2010 m. gegužės 13 d., 2015 m. gruodžio 30 d. nutarimai), be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu teisėkūros aiškumo principu, teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Šiame kontekste įvertinant projektu formuojamą Lietuvos Respublikos Vyriausybės poziciją nepritarti Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3452 (toliau – Įstatymo projektas), siūlytina patikslinti projekto 1 ir 3 punktus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektą, kuriais teikiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomų teisės aktų projektų, rengimo rekomendacijų, kuriomis ministerijoms pasiūlyta vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 4 d. pasitarimo protokolu Nr. 4, 1.4 papunktyje pateikiamus pasiūlymus ir šiuose punktuose dėstomus argumentus, kurie galėtų būti suprantami kaip pasiūlymai patikslinti Įstatymo projektą, formuoti kaip nepritarimo šiam projektui argumentus.

Be to, siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina projekto 3 punkte numatomus argumentus dėl reikalingų produktų vartojimo pakeitimų susieti su projekto 2 punkte nurodomais argumentais.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiūtė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3452“ PROJEKTO
(TAIS 16-6808(2)) (TAP-16-1860)**

2016-11-30 Nr.NV-3781

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4006)“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

1) siūlome Nutarimo projektą taip pat suderinti pagal kompetenciją ir su Sveikatos apsaugos ministerija (būtiniausių maisto produktų sąrašas buvo patvirtintas bendru Sveikatos apsaugos ir Ūkio ministrų 2003 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-299/4-196 „Dėl ekstremalių situacijų sąlygomis rekomenduojamų maisto produktų ir kitų būtiniausių prekių asortimento sąrašo ir būtiniausių maisto produktų suvartojimo normų vienam gyventojui per parą patvirtinimo“ (jis pripažintas netekusiu galios 2015 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-548/4-254), bei 2015 m. gegužės 25 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-641 patvirtinti Nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties metu rekomenduojamas maisto produktų asortimentas ir vieno gyventojų paros suvartojimo norma);

2) pažymėtina, kad iš Nutarimo projekto 1 punkte pateiktų argumentų sunku nustatyti, ar nurodomi argumentai siejami tik su 2017 metų laikotarpiu ar ir su kitais kalendoriniais metais. Todėl siekiant teisinio aiškumo, argumentus, susijusius tik su 2017 kalendoriniais metais, siūlome išskirti į atskirą pastraipą ir pateikti papildomus argumentus dėl nuostatų įgyvendinimo vėlesniais laikotarpiais;

3) atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, kuriais teikiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomų teisės aktų projektų, rengimo rekomendacijų, kuriomis ministerijoms pasiūlyta vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 4 d. pasitarimo protokolu Nr. 4, 3.5 p. išdėstytą pasiūlymą – Nutarimo projekto 2 punkte reikėtų atsisakyti nurodomų abejonių dėl konkrečių įstatymo projekto Nr. XIIP-2085 nuostatų (pvz., <...> „mažai tikėtina“<...>), bei konkrečiais argumentais pagrįsti tokią Vyriausybės nuomonę (nurodant kokiais šaltiniais, įrodymais ir pan. remiantis yra išreiškiama būtent tokia Vyriausybės nuomonė).

Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą aiškumo teisėkūroje principą, kuris reiškia, kad teisinis reguliavimas turi būti tikslus ir nedviprasmiškas, siūlome tikslinti Nutarimo projekto 3 punktą atsisakant vertinamojo pobūdžio formuluotės - „praktika rodo“. Siūlytina įvardyti, kokiais šaltiniais, įrodymais, kokių subjektų ir kokia analize, statistika ir pan. remiantis nustatoma, kad prekės ir paslaugos, kurioms sumažinamas PVM tarifas, iš esmės nepinga.

4) siūlytina Nutarimo projekte pasisakyti ir dėl šių įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 rengėjų aiškinamajame rašte įvardytų argumentų – 1) priėmus įstatymo projektą Nr. XIIP-3452 būtų užtikrintas gyventojų platesnis, kokybiškesnis, sveikesnis maisto produktų racionas (asortimentas); 2) priėmus šį įstatymą Lietuvos gyventojai būtų skatinami apsipirkti Lietuvoje, o ne kaimyninėse šalyse (pvz., Lenkijoje (šioje šalyje maisto produktų kainos yra mažesnės, dėl to, kad maisto produktams taikomos būtent pridėtinės vertės mokesčio lengvatos (8, 5 proc.)).

2 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Išrašas

MINISTERIJŲ ATSTOVŲ (VICEMINISTRŲ, MINISTERIJŲ KANCLERIŲ)
PASITARIMO
PROTOKOLAS

2016 m. gruodžio 6 d. Nr. 49

14. Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo
projekto Nr. XIIP-3452 (TAP-16-1860) (16-6808(2))

1. Pasiūlyti Finansų ministerijai įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas.
2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas,
atliekantis Vyriausybės kanclerio funkcijas

Rimantas Vaitkus

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3452

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. SV-S-1425 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3452 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-3452) dėl šių priežasčių:

1. Jeigu maisto produktų, kuriems siūloma nustatyti lengvatinį pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifą, sąrašas atitiktų Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4007 nustatytą būtiniausių maisto produktų sąrašą, nustačius jiems lengvatinį 5 procentų PVM tarifą, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (toliau – valstybės biudžetas) per metus netektų apie 135 mln. eurų PVM pajamų. Nors Įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte teigiama, kad lengvatinio 5 procentų PVM tarifo nustatymas atitinkamiems maisto produktams padidintų pajamų iš PVM surinkimą dėl padidėjusio šių produktų vartojimo, tačiau tam, kad būtų kompensuotos dėl lengvatinio PVM tarifo nustatymo susidariusios valstybės biudžeto pajamų netektys, produktų vartojimas turėtų padidėti keturis kartus, o tai – mažai tikėtina.

2. Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme Nr. XIII-177 neįvertintas siūlomos PVM lengvatos poveikis valstybės biudžeto pajamoms. Dėl tokių valstybės biudžeto pajamų netekčių 2017 metais būtų pažeisti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme, Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme ir 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 10 skyrius, 1 tomas, p. 84) nustatyti fiskalinės drausmės apribojimai deficitui ir išlaidų augimui. Todėl nustatyti naujas PVM lengvatas 2017 metais nepažeidžiant minėtų teisės aktų galima būtų tik tada, jeigu valstybės biudžeto netektys būtų kompensuotos proporcingai sumažinus kitas valstybės biudžeto išlaidas, padidinus kitų mokesčių tarifus arba panaikinus kitas esamas mokesčių lengvatas.

3. Gali būti nepasiekti Įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte nurodyti tikslai – sumažinti maisto produktų kainas, taip sumažinant mažiausias pajamas gaunančių Lietuvos Respublikos gyventojų mokesstinę naštą, ir užtikrinti platesnį, kokybiškesnį ir sveikesnį maisto produktų racioną, nes praktika rodo, kad prekės ir paslaugos, kurioms sumažinamas PVM tarifas, iš esmės nepinga (pavyzdžiui, statistinė analizė rodo, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. sumažinus keleivių vežimo paslaugoms taikomą PVM tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų jų vežimo keliais kaina per vienus metus (2013 metų gruodį, palyginti su 2012 metų gruodžiu) padidėjo 1 procentu, o per beveik ketverius metus (2016 metų lapkritį, palyginti su 2012 metų gruodžiu) – 3,8 procento; nuo 2013 m. sausio 1 d. sumažinus laikraščiams ir žurnalams taikomą PVM tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų, jų kainos atitinkamai per vienus metus padidėjo 1,7 procento, o per beveik ketverius metus – 36,8 procento; nuo 2011 m. sausio 1 d. sumažinus apgyvendinimo paslaugoms taikomą PVM tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų, jų kaina per vienus metus (2011 metų gruodį, palyginti su 2010 metų gruodžiu) padidėjo 4,1 procento, ir nuo 2015 m. sausio 1 d. antrą kartą sumažinus apgyvendinimo paslaugoms taikomą tarifą nuo 21 procento iki 9 procentų, šių paslaugų kainos per beveik dvejus metus (2016 metų lapkritį, palyginti su 2014 metų gruodžiu) padidėjo 3,4 procento).

4. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, kad tokie esminiai mokesčio elementai kaip mokesčio objektas, mokesčių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimtys ir lengvatos, baudos ir delspinigiai turi būti nustatomi įstatymu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. rugsėjo 2 d., 2006 m. rugsėjo 26 d., 2007 m. lapkričio 29 d. ir 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimai), todėl konkrečių prekių (paslaugų), kurios būtų apmokestinamos taikant lengvatinį PVM tarifą, sąrašas negali būti pateiktas įstatymo įgyvendinančiuosiuose teisės aktuose.

5. Įstatymo projekto Nr. XIIP-3452 aiškinamajame rašte teigiama, kad lengvatinio PVM tarifo maisto produktams nustatymas skatins Lietuvos Respublikos gyventojus apsipirkti Lietuvos Respublikoje, o ne Lenkijos Respublikoje. Lenkijos Respublikos statistikos duomenimis, Lietuvos Respublikos gyventojai 2015 metais Lenkijos Respublikoje išleido apie 330 mln. eurų (tai – apie 3,7 procento visos mažmeninės prekybos apimtys Lietuvos Respublikoje), iš jų maisto produktams ir nealkoholiniams gėrimams – 62,5 mln. eurų (tai – apie 19 procentų visų Lietuvos Respublikos gyventojų išlaidų Lenkijos Respublikoje ir apie 1,6 procento maisto, gėrimų, tabako mažmeninės prekybos apimtys Lietuvos Respublikoje). Atsižvelgiant į tai, kad dauguma Lietuvos Respublikos gyventojų Lenkijos Respublikoje įsigyja ne maisto produktus, o prekes, kurių daugelis apmokestinama taikant standartinį Lenkijos Respublikoje nustatytą 23 procentų PVM tarifą, darytina išvada, kad sprendimą pirkti Lenkijos Respublikoje lemia ne tarpvalstybiniai PVM tarifų skirtumai.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Finansų ministras

Vilius Šapoka